સીરત-એ-સૈયદના અલી

તાલીફ

અલહાફિઝ અહમદ બિન હઝરલ હૈતમી અલમક્કી

(909 હિજરી-974 હિજરી)

મુરત્તબ

ખુસરો કાસિમ

મુતરજિમ (ગુજરાતી)

ડૉ. શહેઝાદહુસૈન કાઝી

સિરત-એ-સૈયદના
અલી عليه السلام

તાલીફ

અલ હાફ઼િઝ અહમદ બિન હઝરલ હૈતમી અલ મક્કી رحمه الله

(909 હિજરી–974 હિજરી)

મુરત્તબ

ખુસરો ક઼ાસિમ

મુતરજિમ (ગુજરાતી)

ડૉ. શહેઝાદહુસૈન કાઝી

નામ : સિરત એ સૈયદના અલી ﷺ

મુરત્તબ : ખુસરો ક઼ાસિમ

આસિસ્ટન્ટ પ્રૉફેસર

મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ ડિપાર્ટમેન્ટ

અલીગઢ઼ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી , અલીગઢ઼.

ઉત્તરપ્રદેશ, ભારત.

મુતરજ્મિ (ગુજરાતી) : ડૉ. શહેઝાદ હુસૈન કાઝી

ફાઉન્ડર ઍન્ડ ચૅરમૅન

ઈમામ જા'ફર સાદીક઼ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નહ),

મોડાસા, અરવલ્લી, ગુજરાત, ભારત

સન-એ-ઈશાઅત : 2018

કમ્પોસિંગ એન્ડ પ્રિન્ટિંગ : ઈમામ જા'ફર સાદીક઼ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નહ),

મોડાસા, અરવલ્લી (ગુજરાત)

મિલને કા પતા

ઈમામ જા'ફર સાદીક઼ ફાઉન્ડેશન (અહલે સુન્નહ)

મોડાસા, અરવલ્લી, ગુજરાત, ભારત

MO : 8511021786

ફેહરિસ્ત એ મઝામીન

بسم الله الرحمن الرحيم

અર્ઝ-એ-મુરત્તબ

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وعلى آله وصحبه اجمعين.

હઝરત અલી ઈબ્ને-એ-અબી તાલિબ ﷺ તારીખ-એ-ઈસ્લામ બલ્કિ તારીખ-એ-ઈન્સાનિયત કી ચંદ અઝ઼ીમ તરીન શખ્સિયાત મેં સે હૈં. ઈસ્લામ કી રફઅત ઔર સરબુલંદી કી ઈમાન અફરોઝ દાસ્તાનેં ઉનકે નામ કે સાથ જુડ઼ી હુઈ હૈં : ઈનકી અઝ઼મત વ અબ્કરીયત કે બેશુમાર પહલૂ હૈં, જિન્હેં ઉજાગર કરને કી કોશિશ હર દૌર કે મુસન્નિફિન ને કી હૈં.

હાફિઝ ઈબ્ન-એ-હજર મક્કી ﷺ ભી ઉન લોગોં મેં સે હૈં જિન્હોંને આપકે ફઝાઈલ ઓ કમાલાત કો તફસીલ કે સાથ અપની મશહૂર તસ્નીફ "સવાઅક મહરકા" મેં લિખા હે. યહ કિતાબ ઈસી કે એક બાબ કા ઉર્દૂ તર્જુમા હે. મેરી દૂઆ હે કિ યહ કોશિશ અંદલ્લાહ મક઼બૂલ હો ઔર ઈસ તર્જુમે સે ઉર્દૂ ખ્વાં તબક઼ે કો ઝિયાદા સે ઝિયાદા દીની નફા પહુંચે. (આમીન)

ખુસરો ક઼ાસિમ
લેક્ચરર અલીગઢ઼ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી
અલીગઢ (ઉત્તરપ્રદેશ)
28 દિસમ્બર, 2002

بسم الله الرحمن الرحيم

અર્ઝે મુતરજિમ
(અનુવાદક કા નિવેદન)

અલ્લાહ ﷻ! કે નામ સે શુરુ કિ જો બડા મહરબાન બખ્શનેવાલા હૈ, નહીં હૈ કોઈ મા'બૂદ સિવાય અલ્લાહ ﷻ! કે ઔર મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ ﷻ! કે રસૂલ હૈ. અલ્લાહ ﷻ! કા શુક્રગુઝાર હૂં કિ ઉસ ને મુજ સે **'આયત-એ-વિલાયત'** કિતાબ કા ગુજરાતી લિપિયાંતર કરને કા કામ લિયા.

આજ હમારી આંખોં કે સામને એક ઐસા ઝમાના ગુઝર રહા હૈ કિ જિસમેં નાસબીય્યત ઔર ખારજિય્યત ઉરુઝ પકડ રહી હૈ, બુગ્ઝે મૌલા અલી عليه السلام કો કુછ ફિરકા પરસ્ત લોગો ને ખુદ કે મસ્લક કા અહમ હિસ્સા બના દિયા હૈ. ઐસે હાલાત મેં અલીગઢ મુસ્લિમ યુનિવર્સિટી કે Mechenical Engineering Department કે Assistant Professor **હઝરત ખુસરો કાસિમ સાહબ** ને ઝિમ્મા ઉઠાયા હૈ કિ ઐસે નાસબી, ખારજી હમલો કા કિતાબી શક્લો મેં જવાબ દિયા જાએ. મસ્લકે અહ્‌લે સુન્નત મેં મુહબ્બત-એ-અહ્‌લે બૈત عليهم السلام ઔર મુહબ્બત-એ-અલી عليه السلام યે શીયત નહિ હૈ, યે રાફઝીયત નહિ હૈ, બલકિ યે તો અહ્‌લે સુન્નત કા 1400 સાલ સે ચલા આ રહા મઝબૂત અકીદા હૈ. દીન કા મઝબુત સુતૂન હૈ. યે બાત પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ ને 'શાન-એ-અહ્‌લે બૈત' મેં સિર્ફ 20 (બીસ) સાલોમેં 160 સે ભી ઝિયાદા કિતાબેં લિખ કર બતા દિયા હૈ. પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ ને ઈન કિતાબોં મેં સિર્ફ ઔર સિર્ફ અહ્‌લે સુન્નત કી કિતાબો કે હવાલ પેશ કિયે જો મસ્લકે અહ્‌લે સુન્નત કે 1400 સાલ કે મુફસ્સિરીન, મુહદ્દિસીન, મુઅર્રિખીન, મુહક્કિકીન કા ઈકઠ્ઠા કિયા હુઆ સરમાયા હૈ. 1400 સાલ કે ઈસ સમન્દર કો એક જગહ પર ઈકઠ્ઠા કરને કા કામ પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબને કિયા હૈ. પ્રોફેસર સાહબને ખુદ કો અહ્‌લે સુન્નત કહલાને વાલે અહ્‌લ-એ-હદીસ ઔર અહ્‌લ-એ-દેવબંદ મસ્લક કે ઉલ્મા વ મુહદ્દિસીન કી કિતાબો કે હવાલે ભી પેશ કિયે હૈ જૈસે કિ-અલ્લામા નાસિરુદ્દીન અલબાની. પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ કો હદીસ બયાન કરને કી સનદ ભી હાસિલ હૈ, જો ઈમામ અલી રઝા عليه السلام સે મિલતી હૈ. જિસે ઈસ ગુલામને અપની આંખો સે દેખી હૈ. અલ્લાહ ﷻ!

ઉનકે ઈસ કામ કા બદલા અતા ફરમાયે ઔર બરોઝે કયામત ઉનકો ઉનકી નસ્લોંકો ખાતમુન્નબી રસૂલલ્લાહ ﷺ કે હાથો જામ-એ-કૌસર નસીબ ફરમાયે. આમીન...

ઈસ બીચ પ્રોફેસર ખુસરો કાસિમ સાહબ સે મેરી મુલાકાત ઔર ઉનકી કિતાબો કા હિન્દી, ગુજરાતી ઝબાન મે તર્જુમા કે કામ મેં હોંસલા અફઝાઈ કરને વાલે **'ખતીબ-એ-એહ્લે બૈત મુફ્તી શફીક હનફી કાદરી સાહબ (મુમ્બઈ)'** કા તહે દિલ સે શુક્રગુઝાર હૂં ઔર જબ ભી કિતાબ મેં કિસી અરબી યા ઉર્દૂ અલ્ફાઝ કે હિન્દી-ગુજરાતી મા'ના મેં જબ ભી Confuse હુઆ હૂં તબ-તબ મેરી મદદ પર હંમેશા આમદા રહને વાલે **'દીવાન મોહસીનશાહ (સાંસરોદ, ગુજરાત)'** કા ભી શુક્રગુઝાર હૂં.

અલ્લાહ ﷻ! સે દુઆ હે મેરી ઈસ હકીર સી કાવિશ કબૂલ ફરમાયે ઔર મુઝે રસૂલલ્લાહ ﷺ વ અહ્લ-એ-બૈત ؑ કી શફાઅત નસીબ ફરમાએ !

ડો. શહેઝાદહુસૈન યાસીનમીયાં કાઝી

1. મુસન્નિફ કા તઅર્રુફ

→ હાફિઝ ઈબ્ન-એ-હજર મક્કી ﷺ અપને દૌર કે મશહૂર શાફઈ ફકીહ ઔર મુહદ્દિસ થે. લક્બ શહાબુદ્દીન ઔર કુન્નિયત અબુલ અબ્બાસ થી. નામ-ઓ-નસબ ઈસ તરહ હૈં :

→ અહમદ બિન મુહમ્મદ બિન અલી બિન હજર અલ હૈતમી (હૈસમી), અલ મક્કી, અસ્સઅદી, અલ અન્સારી રજબ **909** હિજરી મેં મિસ્ર (અભી ઈજિપ્ત) કી રિયાસત ''અલ ગરબિયા'' કે મુહલ્લા અબિલહૈતમ મેં પૈદા હુએ. ઈબ્તેદાઈ તાલીમ સે ફ઼રાગ઼ત કે બાદ આલા તાલીમ કે લિયે **924** હિજરી મેં જામેઅ અઝહર મેં દાખ઼િલા લિયા.

→ હાફિઝ ઈબ્ન-એ-હજર મક્કી ને અપની નૌઉમ્રી કે બાવજૂદ જામેઅ અઝહર કે અસાતિઝા સે ખૂબ ઈસ્તેફ઼ાદા કિયા ઉન ફુઝ઼્લા-એ-અસ્ર સે તફસીર, હદીસ, ફ઼િક઼્હ, ઉસૂલ-એ-ફ઼િક઼્હ, ઈલ્મ-એ-કલામ, તસવ્વુફ, ફરાઈઝ, નહવ-ઓ-સરફ, મઆની-ઓ-બલાગ઼ત ઔર મંતક઼-ઓ-હિસાબ વગૈરહ ઉલૂમ મેં ખુસૂસી મહારત હાસિલ કી. હિફ્ઝ-ઓ-ઝબ્ત કી સલાહિયત ભી કુદરત કી તરફ સે બતૌર-એ-ખાસ અતા હુઈ થી, જિસકા નતીજા થા કિ બીસ સાલ **(20 Year)** કી ઉમ્ર મેં દીનિયાત ઔર ફ઼િક઼્હ મેં ઈમ્તિયાઝી શાન પૈદા હો ગઈ ઔર ફિર ઈફ઼્તા ઔર દર્સ-ઓ-તદરીસ કા ઈજાઝા ભી મિલ ગયા.

→ **940** હિજરી મેં તીસરી બાર હજ-એ-બૈતુલ્લાહ કે લિએ નિકલે ઔર ફિર મક્કા મેં હી મુસ્તકિ઼લ સુકૂનત ઈખ઼્તિયાર કર લી. દર્સ-ઓ-તદરીસ ઔર તસ્નિફ-ઓ-તાલીફ કા સિલસિલા તાહયાત જારી રહા. ફ઼તવા નવીસી મેં આપ કો ઈસ કદર શોહરત હાસિલ હુઈ કિ દૂર દરાઝ મક઼ામાત સે લોગ ઈનસે ફ઼ત્વા તલબ કરને કે લિયે આયા કરતે થે.

→ આપ ને **23** રજબ **974** હિજરી કો મક઼્કા મુકર્રમા મેં વફ઼ાત પાઈ ઔર અલમઅલાત મેં દફ઼ન હુએ. અલ્લાહુમ્મગ઼ફ઼િરલા વરર્હમા.

→ આપકા શુમાર કસીરૂલ તસાનીફ ઉલ્મા મેં હોતા હૈ. આપકી જો કિતાબેં અબ તક શાઈય હો ચુકી હૈં ઉન કી તાદાદ ભી કુછ કમ નહીં હૈ. લેકિન અભી જિનકી ઈશાઅત નહીં હો સકી હૈ ઔર જો દુનિયા કી મુખ઼્તલિફ઼ લાઈબ્રેરીઓ મેં મખ઼્તૂતાત કી શકલ મેં મૌજૂદ હૈં, ઉનકી તાદાદ કહીં ઝિયાદા હૈ. ઝૈલ મેં (અગલે પેજ પર) ચંદ મશહૂર મતબૂઆ તસાનીફ કે નામ દિયે જા રહે હૈં.

(۱) تحفة المحتاج لشرح المنهاج (۲) الفتاوى الكبرى الفقهية (۳) الفتاوى الحديثية (۴) الصواعق المحرقة فى الرد على اهل البدع والزندقة (۵) تطهير الجنان واللسان من الخطور والتفوه بثلب سيدنا معاوية بن أبى سفيان (۶) الزواجر من اقتراف الكبائر (۷) كف الرعاع من محرمات اللهو والسماع (۸) الاعالم بقواطع الاسلام (۹) المنح المكية فى شرح الهمزية (۱۰) الجوهر المنظم فى زيارة القبر المكرم (۱۱) الخيرات الحسان فى مناقب الامام ابوحنيفة النعمان (۱۲) النخب الجليلة فى الخطب الجزيلة (۱۳) حاشية على ايضاح الامام النووى فى مناسك الحج (۱۴) المقدمة الحضرمية (۱۵) تحفة الاخيار فى مولد المختار (۱۶) فتح المبين فى شرح الاربعين النووية (۱۷) شرح لقصيدة البردة (۱۸) فتح الجواد فى شرح الارشاد.

2. હઝરત અલી ﷺ કે ફઝાઈલ

→ હઝરત અલી ﷺ કે ફઝાઈલ બહુત હૈ, વહ ઈતને મારુફ઼ ઔર અઝીમુશ્શાન હૈં કિ **ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ ﷺ ફ઼રમાતે હૈં**

ما جاء لأحد من الفضائل ما جاء لعلي.

"હઝરત અલી ﷺ કી ફ઼ઝીલત સે મુતા'લ્લિક઼ જિતની રિવાયત મરવી હૈં ઉતની કિસી ઔર કે લિએ નહીં હૈં."

→ ઈસ્માઈલ ક઼ાઝ઼ી ﷺ, ઈમામ નિસાઈ ﷺ ઔર અબૂ અલી અલ નીસાપુરી ﷺ કહતે હૈં.

لم يرد في حق أحد من الصحابة بالأسانيد الحسان
اكثر ماجاء في علي.

"સહાબામેં સે કિસી કે હક઼મેં ઈતની ઉમ્દા ઔર અચ્છી સનદકે સાથ રિવાયત નહીં મરવી હૈં જિતની અલી ﷺ કે હક઼મેં બયાન હુઈ હૈં."

→ આપ કિતને સાલકી ઉમ્રમેં ઈસ્લામ લાએ ? ઈસ સિલસિલેમેં કઈ તરહ કી રિવાયત મિલતી હૈં. બાઝ રિવાયતસે માલૂમ હોતા હૈ કિ આપ દસ સાલ કી ઉમ્રમેં ઈસ્લામ લાએ જબ કિ નૌ સાલ કી રિવાયત ભી હૈં, બાઝ રિવાયાત બતાતી હૈં કિ આપ (આઠ) 8 સાલકી ઉમ્ર મેં ઈસ્લામ લાએ.

→ હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ, હઝરત અનસ, હઝરત ઝૈદ બિન અરક઼મ, હઝરત સલમાન ફ઼ારસી ઔર દીગર હઝરત સહાબા ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ હઝરત અલી ﷺ સબસે પહલે ઈસ્લામ લાએ થે બાઝ લોગોં ને તો ઈસ બાત પર

ઈજમાઅ નક્લ કિયા હૈં. **હઝરત અલી ﷺ કા અપના બયાન હૈ કિ નબી કરીમ ﷺ પીર કે દિન નબી બનાએ ગએ ઔર મૈં મંગલ કો ઈસ્લામ લે આયા થા. (મુસ્નદ અબી યઅલી)**

→ હસન બિન ઝૈદ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ હઝરત અલી ﷺ ને બચપનમેં કભી બુતોંકી પરસ્તિશ નહીં કી, ઈસ વજહ સે આપકો **"કર્રમલ્લાહુ વજહહુલ કરીમ"** કે લક્બ સે યાદ કિયા જાતા હૈં. **બુતોં કી પરસ્તિશ ન કરને કી વજહસે આપકો "સિદ્દીક" ભી કહા જાતા હૈં.** ﷺ આપકા શુમાર ઉન દસ (૧૦) સહાબા-એ-કિરામ મેં હોતા હૈં જિનકો નબી અકરમ ﷺ ને રિશ્તા-એ-મુવાખ઼ાત (Brotherhood) ક઼ાયમ઼ ફરમાયા ઔર અપની બેટી, સારી દુનિયા કી ઔરતોં કી સરદાર હઝરત ફાતિમા ﷺ સે નિકાહ કરકે આપકો શર્ફ-એ-દામાદી અતા કી.

→ જબ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને મક્કાસે મદીના કી તરફ હિઝરત ફરમાઈ તો હઝ઼રત અલી ﷺ કો હુકમ દિયા કિ ચંદ રોઝ મક્કા મેં ક઼યામ કરેં ઔર અહ્લ-એ-મક્કા કી અમાનતેં ઉનકો વાપસ કર દેં જો રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ કે પાસ થી. ઈસકે બાદ આપકે અહલ કે સાથ મદીના આ જાએ. હઝરત અલી ﷺ ને ઈસ હુક્મ કી તામીલ ફરમાઈ. હઝરત અલી ﷺ ગ઼ઝ઼વા-એ-તબૂક કે અલાવા તમામ ગ઼ઝ઼વાતમેં રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ કે સાથ રહે. ગ઼ઝ઼વા-એ-તબૂક કે મૌક઼ે પર આપ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ મદીનામેં અપના ખલિફા બનાયા થા ઔર ફરમાયા થા કિ "મેરી નઝર મેં તુમ્હારી વહી મંઝિલત હૈં જો હઝરત મૂસા ﷺ કી નઝર મેં હઝરત હારૂન ﷺ કી થી."

→ આપ ને તમામ ગ઼ઝવાતમેં નુમાયાં કારનામે અંજામ દિયે. ગ઼ઝ઼વા-એ-ઉહદ મેં આપકો સોલહ (16) ઝખ્મ આએ થે. અક્સર જંગો મેં રસૂલલ્લાહ ﷺ અલમ આપકો અતા કિયા થા, ખ઼ાસ તૌર પર ગ઼ઝવા-એ-ખ઼ૈબર મેં ફતહ આપકે હાથોં હુઈ થી. આપને ઉસ દરવાઝે કો ઉખાડ઼કર ફેંક દિયા થા, જિસે ચાલીસ (40) આદમી ભી બમુશ્કિલ હિલા પાતે થે.

→ ઝૈલ (નીચે દર્શાવ્યા મુજબ) મેં હમ હઝરત અલી ﷺ કે ફઝાઈલ સે મુતા'લ્લિક ચાલીસ (40) અહાદીસ નક઼લ કરતે હૈં.

1. હઝરત સાદ બિન અબી વક્કાસ, હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી, હઝરત અસ્મા બિન્ત-એ-ઉમૈસ, હઝરત ઉમ્મ-એ-સલમા, હઝરત હુબૈશ બિન જનાદા, હઝરત ઈબ્ને ઉમર, હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ, હઝરત જાબિર બિન સમરા, હઝરત બરા બિન આઝિબ ઔર હઝરત ઝૈદ બિન અરક઼મ ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ગ઼ઝવા-એ-તબૂકકે મૌકે પર હઝરત અલી ﷺ કો મદીના મેં અપના જાંનશીન મુક઼ર્રર ફ઼રમાયા આપને ﷺ અર્ઝ કિયા : ''અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ આપ મુઝે ઔરતોં ઔર બચ્ચો પર ખ઼લીફ઼ા બનાતે હૈં.'' આપ ﷺ ને ફ઼રમાયા : ''ક્યા તુમ ઈસ બાત પર રાઝી નહીં હો કિ તુમકો મુઝસે વો મંઝિલત હાસિલ હો ! જો હારૂન ﷺ કો મૂસા ﷺ સે હાસિલ થી, હાં મગર મેરે બાદ કોઈ નબી ન હોગા. **(બુખારી, મુસ્લિમ, મુસ્નદ અહમદ, મુસ્નદ બાઝ઼ાર, તબરાની)**

2. હઝરત સહલ બિન સાદ, હઝરત ઈબ્ને ઉમર, હઝરત ઈબ્ને અબી લૈલા, હઝરત ઈમરાન બિન હ઼િસ્સીન ઔર હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ગ઼ઝવા-એ-ખૈબર કે દિન ફ઼રમાયા : ''મૈં કલ એક ઐસે શખ્સ કો અલમ દૂંગા જિસકે હાથ પર અલ્લાહ ﷻ ફ઼તહ દેગા. વો અલ્લાહ ﷻ ઔર ઉસકે રસૂલ ﷺ કો દોસ્ત રખતા હૈ ઔર અલ્લાહ ﷻ ઔર ઉસકે રસૂલ ﷺ ઉસકો દોસ્ત રખતે હૈં.'' તમામ લોગોંને રાત બાત-ચીતમેં ગુઝારી કિ દેખિયે સુબહ અલમ કિસકે હાથ મેં મિલતા હૈં. સુબહ કે વક઼્ત તમામ લોગ ઈસ ઉમ્મીદ મેં હાઝિર-એ-ખિ઼દમત હુએ કિ અલમ મુઝે મિલેગા. રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફ઼રમાયા : ''અલી કહાં હૈં ?'' અર્જ કિયા ગયા કિ, ''ઉન કી આંખમેં તકલીફ઼ હૈં.'' આપ ﷺ ને ફ઼રમાયા : ''ઉનકો યહાં ભેજ દો'' ચુનાન્ચે હઝરત અલી ﷺ

હાઝિર કિએ ગએ. આપ હઝરત ﷺ ને આપકી આંખ મેં લુઆબ-એ-દહન લગાયા ઔર આપકે હક્મેં દુઆ ફરમાઈ. આપ અચ્છે હો ગએ ઐસા માલૂમ હોતા થા કિ આપકો કોઈ તકલીફ થી હી નહીં. આપ ﷺ ને અલમ હઝરત અલી رضي الله عنه કો અતા કિયા ઔર અલ્લાહ ﷻ ને આપકે હાથો પર ફતહ બખ્શી. **(બુખારી, મુસ્લિમ, તબરાની, મુસ્નદ બાઝાર)**

3. હઝરત સાદ બિન અબી વક્કાસ رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કિ જબ આયત-એ-કરીમા, **"ندع أبناءنا وأبناءكم"** નાઝિલ હુઈ તો આપને અલી, ફાતિમા, હસન ઔર હુસૈન رضي الله عنهم કો બુલાયા ઔર કહા : **"અય અલ્લાહ (એ) યે મેરે અહલ હૈં." (બુખારી, મુસ્લિમ)**

4. ગ઼દીર ખુમ કે રોઝ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા :

من كنت مولاه فعلي مولاه اللهم وال من والاه وعاد من عاداه.

"જિસકા મૈં મૌલા હૂં ઉસકે અલી رضي الله عنه મૌલા હૈં, અય અલ્લાહ ﷻ તૂ ઉસકો દોસ્ત રખ જો અલી رضي الله عنه કો દોસ્ત રખે, તૂ ઉસસે દુશ્મની રખ જો અલી رضي الله عنه સે દુશ્મની રખે.", તીસ (૩૦) સહાબા-એ-કિરામને નબી-એ-અકરમ ﷺ સે યે રિવાયત બયાન કી હૈ ઔર ઈસ રિવાયત કી અક્સર સનદેં સહીહ યા હસન હૈં.

5. હઝરત બુરૈદા رضي الله عنه સે રિવાયત હૈ કિ રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : અલ્લાહ ﷻ ને મુઝે ચાર અસહાબ સે મુહબ્બત કરને કા હુક્મ દિયા હૈ ઔર ઈસ બાત સે આગાહ કિયા હૈ કિ વહ ખુદ ભી ઈન ચારોં સે મુહબ્બત ફરમાતા હૈં. અર્ઝ કિયા ગયા : "અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ ઉનકે નામોં સે હમેં આગાહ ફરમાએં." **આપ ﷺ ને તીન બાર ફરમાયા : અલી رضي الله عنه ઉનમેં સે એક હૈં, બાકી તીન હઝરાત અબૂઝર, હઝરત મિક્દાદ ઔર હઝરત સલમાન رضي الله عنهم હૈં." (તિર્મિઝી, હાકીમ)**

6. હઝરત હુબૈશ બિન જનાદા ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "અલી ﷺ મુઝસે હૈં ઔર મેં અલી ﷺ સે હૂં. મેરી તરફ સે કિસી ચીઝ કી અદાયગી કા ઈસ્તહકાક યા તો મુઝે હાસિલ હૈ યા ફિર અલી ﷺ કો."
(મુસ્નદ અહમદ, તિર્મિઝી, નિસાઈ, ઈબ્ન-એ-માજા)

7. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ નબી-એ-અકરમ ﷺ ને અપને અસહાબ કે દરમિયાન ભાઈચારા કાયમ કિયા. ઉસી દરમિયાન હઝરત અલી ﷺ તશરીફ લાએ ઔર આપકી દોનો આંખો સે આંસૂ બહ રહે થે. અર્ઝ કિયા : " અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ આપને અસહાબ કે માબૈન ભાઈચારા કાયમ કિયા લેકિન મૈં અભી તક ઉસસે મહરુમ હૂં." યે સુનકર આપ ﷺ ને ફરમાયા : **"અય અલી ﷺ દુનિયા ઔર આખિરતમેં તુમ મેરે ભાઈ હો." (તિર્મિઝી)**

8. હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ કસમ હૈ ઉસ જાત કી જિસને દાનેમેં શિગાફ ડાલા ઔર રુહકો પૈદા કિયા. નબી-એ-અકરમ ﷺ ને મુઝસે અહદ-ઓ-પૈમાન કે અંદાઝ મેં ફરમાયા થા કિ "મુઝે મોમિન દોસ્ત રખેગા ઔર મુનાફિક મુઝસે ઈનાદ રખેગા."(મુસ્લિમ), હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી ﷺ બયાન કરતે હૈ કિ હમ મુનાફિકીન કો અલી ﷺ સે બુગ્ઝ રખને કી વજહસે પહચાનતે થે. **(તિર્મિઝી)**

9. હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર ઔર હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"મૈં ઈલ્મકા શહર હૂં ઔર અલી ﷺ ઉસકા દરવાજા હૈં."** એક રિવાયતમેં ઈતના ઈઝાફા હૈ : "જો હૂસૂલ-એ-ઈલ્મકા ખ્વાહિશમંદ હો ઉસે દરવાઝે પર આના ચાહિએ." એક રિવાયત મેં યહ હૈં : "મૈં બૈત-એ-હિકમત હૂં ઔર અલી ﷺ ઉસકા દરવાઝા હૈં." એક રિવાયત મેં હૈ : **"હઝરત અલી ﷺ મેરે ઈલ્મકા દરવાઝા હૈ."**
(મુસ્નદ બાઝાર, તબરાની, હાકિમ, અલ અકીલી, ઈબ્ને અદી, તિર્મિઝી)

10. હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ જબ મુઝે યમનકી તરફ ભેજને લગે તો મૈં ને અર્ઝ કિયા : "અય અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ! આપ મુઝ જૈસે જવાન આદમીકો અહ્‌લે યમન કે દરમિયાન કાઝી બના કર ભેજ રહે હૈં, જબ કિ કઝ઼ા કી હકી઼કત કા મુઝે ઈલ્મ હી નહીં હે." યહ સુનકર આપને મેરે સીને પર હાથ મારા ઔર યે દુઆ ફરમાઈ, "અય અલ્લાહ ﷻ ! ઈસકે દિલકો હિદાયત દે ઔર ઈસકી ઝુબાન કો સબાત ઓ ઈસ્તહકામ અતા ફરમા." હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ "ક઼સમ હે ઉસ ઝાત કી જિસને દાનેમેં શિગાફ ડાલા, ઉસકે બાદ દો આદમિયોં કે દરમિયાન ફૈસલા કરને મેં મુઝે કભી શક નહીં હુઆ. **(મુસ્તદરક અલ હાકિમ)**

11. હઝરત અલી ﷺ સે દરિયાફ્ત કિયા ગયા કિ દીગર અસહાબ-એ-રસૂલ ﷺ કે મુકાબલે મેં આપકી અહાદીસ ઝિયાદા ક્યૂં હે ? આપ ﷺ ને ઈસકે જવાબ મેં ફરમાયા : "જબ મૈં આપ હઝરત ﷺ સે અર્ઝ કરતા થા તો આપ ﷺ જવાબ દેતે થે ઔર જબ મૈં ખામોશ હોતા થા તો આપ ﷺ ખુદ ગફ્તગૂ કા આગ઼ાઝ ફરમાતે થે. **(ઈબ્ને સાદ)**

12. હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ સે રિવાયત હે કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"લોગ મુખ્તલિફ઼ દરખ્તોં સે પૈદા કિએ ગએ હે જબકિ મેરી ઔર અલી ﷺ કી પૈદાઈશ એક હી શજર સે હુઈ હૈં."**

(તબરાની ફિ઼લ ઔસત બસનદ ઝ઼ઈફ઼)

13. હઝરત સાદ ﷺ સે રિવાયત હે કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ સે ફરમાયા : **"મસ્જિદ (નબવી) મેં મેરે ઔર તુમ્હારે સિવા કિસી કે લિએ જાયઝ નહીં હે કિ વહ હાલત-એ-જનાબતમેં રહે." (મુસ્નદ બાઝાર)**

14. હઝરત ઉમ્મે સલ્મા ﷺ બયાન કરતી હૈં કિ **"રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ જબ નારાઝ હોતે થે તો હઝરત અલી ﷺ કે સિવા કોઈ આપ ﷺ સે બાત કરને કિ જુરઅત ન કરતા થા."(તબરાની, હાકિમ)**

15. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"હઝરત અલી ﷺ કે ચેહરે કી તરફ દેખના ઈબાદત હૈં." (તબરાની, હાકિમ)**

16. હઝરત સાદ બિન અબી વક્કાસ ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"જિસ કિસીને અલી ﷺ કો અઝીયત પહૂંચાઈ, ઉસને મુઝે અઝીયત પહૂંચાઈ." (મુસ્નદ અબી યઅલી, મુસ્નદ બાઝાર)**

17. હઝરત ઉમ્મે સલ્મા ﷺ સે રિવાયત હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "જિસને અલી ﷺ કો દોસ્ત રખ્ખા ઉસને મુઝે દોસ્ત રખ્ખા ઔર જિસને મુઝે દોસ્ત રખ્ખા ઉસને અલ્લાહ ﷻ કો દોસ્ત રખ્ખા, ઈસકે બરઅક્સ જિસને અલી ﷺ સે ઈનાદ રખ્ખા ઉસને મુઝસે ઈનાદ રખ્ખા ઔર જિસને મુઝસે ઈનાદ રખ્ખા ઉસને અલ્લાહ ﷻ સે ઈનાદ રખ્ખા." **(તબરાની, બસનદ હસન)**

18. હઝરત ઉમ્મે સલ્મા ﷺ બયાન કરતી હૈં કિ મૈંને રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ સે સુના, આપ ઈરશાદ ફરમા રહે થે. **"જિસને અલી ﷺ કો ગાલી દી ઉસને મુઝે ગાલી દી." (મુસ્નદ અહમદ, હાકિમ)**

19. હઝરત અબૂ ખુદરી ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કો મુખાતિબ કરકે ફરમાયા : "તુમ કુરઆન કી તાવીલ પર ઉસી તરહ જિહાદ કરોગે જિસ તરહ કુરઆન કે નુઝૂલ પર મૈં ને જિહાદ કિયા હૈં"

(મુસ્નદ અહમદ, હાકિમ)

20. હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને મુઝે બુલાયા ઔર ફરમાયા "તુમ પર હઝરત ઈસા ﷺ કી મિસાલ સાદિક઼ આતી હૈ. યહૂદિયોંને ઉનસે ઈતના બુગ્ઝ રખ્ખા કિ ઉનકી માં પર તોહમત લગાઈ. નસારાને આપસે મુહબ્બત કી ઔર વહ દરજા દિયા જિસકે આપ મુસ્તહિક઼ ન થે." **હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા : "તુમ્હેં યકીન હોના ચાહિએ કિ મેરે મુતા'લ્લિક દો તરહ કે લોગ હલાક હો જાએંગે. ઝિયાદા મુહબ્બત કરનેવાલા મુઝે ઉસ**

મરતબે પર લે જાએગા જિસકા મૈં મુસ્તહક્ નહીં ઔર મુઝસે બુગ્ઝ઼ રખને વાલે કો મેરી દુશ્મની ઈસ બાત પર લે જાએગી કિ વહ મુઝ પર બોહતાન બાંધેગા." (મુસ્નદ બાઝાર, મુસ્નદ અબી યઅલી, હાકિમ)

21. હઝરત ઉમ્મે સલ્મા ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"અલી ﷺ કુરઆન કે સાથ હૈં ઔર કુરઆન અલી ﷺ કે સાથ હૈં. દોનોં એક દૂસરે સે કભી જુદા ન હોંગે યહાં તક કિ હૌઝ-એ-કૌસર પર ભી દોનોં સાથ સાથ આએંગે." (તબરાની)**

22. હઝરત અમ્માર બિન યાસિર ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને હઝરત અલી ﷺ કો મુખ઼ાતિબ કરકે ફ઼રમાયા : "અય અલી ﷺ ! બદબખ્ત તરીન ઈન્સાન દો હૈં, એક અહમર સમૂદ, જિસને ઊંટની કી કૂચેં કાટ ડાલી થી, ઔર દૂસરા વો શખ્સ જો આપ ﷺ કે સર પર ઝર્બ લગાએગા, જિસસે આપ ﷺ કી દાઢ઼ી તર હો જાએગી." **(મુસન્દ અહમદ)**

→ યહ રિવાયત હઝરત અલી, હઝરત સુહૈબ ઔર હઝરત જાબિર બિન સમરા ﷺ સે ભી મરવી હૈં. ઈબ્ને સલામને આપસે અર્ઝ કિયા થા કિ આપ ઈરાક઼ તશરીફ઼ ન લે જાએં, મુઝે અંદેશા હૈ કિ આપ વહાં તલવાર કી ઝદમેં આ જાએંગે હઝરત અલી ﷺ ને ફ઼રમાયા : "અલ્લાહ ﷻ કી ક઼સમ ! મુઝે તો ઈસ બાત કી અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ ﷺ ને ખબર દી થી." અબૂ અસદ રુમી કા બયાન હૈ કિ : "મૈં ને હઝરત અલી ﷺ કે સિવા કિસી શખ્સ કો નહીં દેખા જો અપની શહાદત કે મુતા'લ્લિક દૂસરો કો આગાહ કરતા હોં."

23. હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ એક બાર લોગોં ને હઝરત અલી ﷺ કી શિકાયત કી રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ શિકાયત સુનકર ખુત્બા દેને કે લિએ ખડ઼ે હુએ ઔર ફ઼રમાયા : **"તુમ લોગ અલી ﷺ કી શિકાયત ન કરો, ક્યૂંકિ વો અલ્લાહ ﷻ કિ ઝાત કે મુઆમલે મેં ઝિયાદા સખ઼્ત હૈ યા અલ્લાહ ﷻ કી રાહમેં" (મુસ્તદરક લિલહાકિમ)**

24. હઝરત ઝૈદ બિન અરકમ ﷺ સે રિવાયત હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "મુઝે હઝરત અલી ﷺ કે દરવાઝે કે સિવા બાકી તમામ દરવાઝો કે બંદ કરનેકા હુક્મ દિયા ગયા હે. ઈસ બારેમેં કિસી કહનેવાલેને કુછ કહા હે, અલ્લાહ ﷻ કી કસમ ! મૈં ને ન કિસી ચીઝ કો અપની મરજી સે બંદ કિયા હે ઔર ન ઉસકો ખોલા હૈં, મુઝે તો જિસ બાત કા હુક્મ દિયા ગયા હે સિર્ફ ઉસકી તામીલ કી હે." **(મુસ્નદ અહમદ, અલમુખ્તારહ)**

25. હઝરત ઈમરાન બિન હુસ્સીન ﷺ સે રિવાયત હે કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "તુમ લોગ અલી ﷺ સે ક્યા ચાહતે હો ?" અલી ﷺ મુઝસે હે ઔર મૈં અલી ﷺ સે હૂં ઔર વહ મેરે બાદ હર મોમિન કે વલી હૈં. (તિર્મિઝી, હાકિમ)

26. હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ન-એ-મસઉદ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ નબી-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"મુઝે અલ્લાહ ﷻ કિ તરફ સે હુક્મ મિલા હૈ કિ મૈં ફાતિમા ﷺ કા નિકાહ અલી ﷺ સે કર દૂં" (તબરાની)**

27. હઝરત જાબિર ઔર હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ સે મરવી હે કિ નબી-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "અલ્લાહ ﷻ ને હર નબી કી ઔલાદ ઉસકી પુશ્ત મેં કરાર દી હે ઔર ઉસને મેરી ઔલાદ અલી ﷺ કી પુશ્તમેં કરાર દિયા હૈં. **(તબરાની, ખતીબ)**

28. હઝરત આયશા ﷺ બયાન કરતી હે કિ નબી અકરમ ﷺ ને ફરમાયા :"અલી ﷺ મેરે સબસે બેહતરીન ભાઈ હૈં ઔર હમ્ઝા ﷺ સબસે અચ્છે ચચા હૈં." **(દેલમી)**

29. હઝરત આયશા ﷺ ઔર હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ ﷺ સે રિવાયત હે કિ રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા : "સબ્કત (Preceded)(पहल) કરનેવાલે તીન અસહાબ હૈં, હઝરત મૂસા ﷺ કી તરફ યૂશઅ બિન નૂન ﷺ, હઝરત ઈસા ﷺ કી તરફ સાહિબ-એ-યાસીન ﷺ, ઔર હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી તરફ અલી બિન અબી તાલિબ ﷺ **(દેલમી, તબરાની, ઈબ્ને મરદવિયા)**

30. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ નબી અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"સિદ્દીક તીન અસહાબ હૈં, હઝકીલ જો આલ-એ-ફિરઔન કે મોમિન થે, હબીબ નજ્જાર જો આલ-એ-યાસીન કે મોમિન થે, ઔર હઝરત અલી ﷺ"** **(ઈબ્નુલ નજ્જાર)**

31. હઝરત ઈબ્ને-એ-અબી લૈલા ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ નબી અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"સિદ્દીક તીન હૈ, હબીબ નજ્જાર, મોમિન આલ-એ-યાસીન, જિસને કહા થા. 'અય મેરી કૌમ ! રસૂલોં કી પૈરવી કરો, હઝકીલ મોમિન આલ-એ-ફિરઔન જિસને કહા થા કિ તુમ ઉસ શખ્સ કો કત્લ કરતે હો જો કહતા હૈ કિ મેરા રબ અલ્લાહ ﷻ હૈ ઔર તીસરે સિદ્દીક અલી બિન અબી તાલિબ ﷺ હૈં." (અબૂ નઈમ, ઈબ્ને અસાકિર)**

32. હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "અલી ﷺ નેકોકારોં કે ઈમામ ઔર બદકારોં કે કાતિલ હૈં જિસને ઉનકી મદદ કી વહ નુસરત યાફતા હૈ ઔર જિસને ઉનકો છોડ઼ દિયા વહ બેયાર ઓ મદદગાર હૈં." **(હાકિમ)**

33. હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ નબી અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"મોમિન કી કિતાબ ઉનવાન અલી ઈબ્ને અબી તાલિબ ﷺ કી મુહબ્બત હૈં" (ખતીબ)**

34. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "અલી ﷺ "બાબ-એ-હત્તા" હૈં, જો ઉનમેં સે દાખિલ હોગા વહ મોમિન હોગા ઔર જો ઉસસે નિકલ જાએગા વહ કાફિર હોગા.

(દાર-એ-ફિતના ફી કિતાબુલ અફરાદ)

35. હઝરત બરા બિન આઝિબ ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ સે મરવી હૈ કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "અલી ﷺ જન્નતમેં ઈસ તરહ રૌશન હોંગે જિસ તરહ સુબહ કા સિતારા દુનિયાવાલોં કે લિએ રૌશન હોતા હૈ." **(ખતીબ, દૈલમી)**

36. હઝરત અબ્દુલ્લહ બિન અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હે કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : **"અલી ﷺ કો મુઝસે વહ મંઝિલત હાસિલ હે જો મેરે સર કો મેરે બદનસે હૈં." (બૈહકી, દૈલમી.)**

37. હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ નબી અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : ''અલી ﷺ મોમિનોં' કે યાસૂબ (સરદાર) હૈં ઔર માલ મુનાફિક઼ીન કા યાસૂબ (સરદાર) હોતા હૈં.'' **(ઇબ્ને-અદી)**

38. હઝરત અનસ ﷺ કી રિવાયત હૈં કિ નબી અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : ''અલી ﷺ મેરા ક઼ર્ઝ અદા કરેંગે.'' **(મુસ્નદ બાઝ઼ાર)**

39. હઝરત અનસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ નબી અકરમ ને ﷺ ફરમાયા : **"જન્નત તીન આદમીયોં કી મુશ્તાક હે ઔર વો હૈં : અલી ﷺ, અમ્માર ﷺ, સલમાન ﷺ" (તિર્મિઝી, હાકિમ)**

40. હઝરત સહલ બિન સાદ ﷺ સે મરવી હે કિ રસૂલલ્લાહને ﷺ હઝરત અલી ﷺ કો મસ્જિદ મેં લેટે હુએ પાયા. ચાદર કા એક હિસ્સા આપકે પહલૂ સે અલગ હો ગયા થા ઔર આપકો મિટ્ટી લગ ગઈ થી. રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને મિટ્ટી કો સાફ કરના શુરુ કિયા ઔર મિટ્ટી સાફ કરતે જાતે ઔર ફરમાતે જાતે : ''અય અબુ તુરાબ ﷺ ! ઊઠો'', યહ કુન્નિયત હઝરત અલી ﷺ કો દીગર તમામ કુન્નિયાત સે ઝિયાદા મહબૂબ થી, ક્યૂં કી યહ કુન્નિયત રસૂલલ્લાહ ﷺ ને દી થી.

3. સૈય્યદના અલી عليه السلام કી શખ્સિયત

સહાબા-એ-કિરામ ઔર દીગર સલફ-એ-સ્વાલિહીન કી નઝરમેં

1. હઝરત અબૂ હુરૈરહ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કિ હઝરત ઉમર બિન ખત્તાબ رضي الله عنه ને ફરમાયા : **"હઝરત અલી رضي الله عنه હમારે દરમિયાન સબસે બડે કાઝ઼ી હૈં."** (ઈબ્ને-એ-સાદ)

2. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં, **"અહલ-એ-મદીના મેં સબસે ઝિયાદા અચ્છા ફૈસલા કરનેવાલે હઝરત અલી رضي الله عنه હૈં."** (અલહાકિમ)

3. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ رضي الله عنه ફરમાતે હૈં : "જબ કોઈ સિક્ક઼ા (Trustworthy) આદમી હમસે હઝરત અલી رضي الله عنه કે હવાલે સે કોઈ ફતવા બયાન કરતા થા તો હમ ઉસસે તજાઉઝ (અસ્વીકાર) નહીં કરતે થેં'' (ઈબ્ને-એ-સાદ)

4. સૈય્યદુલ તાબઈન હઝરત સઈદ બિન મુસય્યબ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કિ **હઝરત ઉમર رضي الله عنه હર ઐસે પેચીદા મસઅલે સે અલ્લાહ عزوجل કી પનાહ માંગતે થે જિસકો હલ કરને કે લિએ હઝરત અલી رضي الله عنه મૌજૂદ ન હો."** (ઈબ્ને સાદ)

5. સઈદ બિન મુસય્યબ رضي الله عنه બયાન કરતે હે કિ **"હઝરત અલી رضي الله عنه કે સિવા સહાબા-એ-કિરામ મેં કોઈ ઐસા નહીં થા જો યહ કહતા હો કિ મુઝસે જો મસઅલા ચાહો દરિયાફ્ત કર લો."** (ઈબ્ને સાદ)

6. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસઉદ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં "મદીનાવાલોં મેં ઈલ્મ-એ-ફરાઈઝ઼ કે સબસે ઝિયાદા જાનનેવાલે ઔર ઉનમેં સબસે અચ્છા ફૈસલા કરનેવાલે હઝરત અલી رضي الله عنه થે.'' (ઈબ્ને સાદ)

7. હઝરત આયશા رضي الله عنها કે સામને હઝરત અલી رضي الله عنه કા તઝકિરા હુઆ તો આપને ફરમાયા, "વો ઝુબાન-ઓ-અદબ કે સબસે ઝિયાદા વાક઼િફકાર થે.'' (ઈબ્ને અસાકિર)

8. મસરુક કા બયાન હૈ કિ "સહાબા-એ-કિરામ કે ઉલૂમ કે જામેઅ તીન હઝરાત, હઝરત ઉમર, હઝરત અલી, ઔર હઝરત ઈબ્ને મસઉદ رضي الله عنهم" (ઈબ્ને અસાકિર)

9. અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ બિન અબી રબીઆ رضي الله عنه કહતે હૈં : "હઝરત અલી رضي الله عنه અલમ કે આલા મક઼ામ પર ફાઈઝ થે, આપકો ઈસ્લામ લાને મેં શર્ફ઼ ઓ તક઼દ્દુમ હાસિલ હૈં, આપ દામાદ-એ-રસૂલ હૈં, આપ ઈલ્મ-એ-ફ઼િકહ, ઈલ્મ-એ-લુગ઼ત, મૈદાન-એ-કારઝાર મેં બહાદુરી વ શુજાઅત ઔર સખ઼ાવત ઓ ફ઼ૈયાઝી મેં મુમતાઝ હૈં." (ઈબ્ને અસાકિર)

10. હઝરત અબૂ હુરૈરહ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કિ હઝરત ઉમર رضي الله عنه ને ફ઼રમાયા : "હઝરત અલી رضي الله عنه કો તીન ઐસી ખૂબિયાં અતા હુઈ હૈં કિ અગર ઉનમેં સે કોઈ એક મુઝે મિલતી તો સુર્ખ઼ ઊંટો સે ઝિયાદા અઝીઝ હોતી. જબ ઉનસે ઈન ખૂબિયોં કિ બાબત દરિયાફ઼્ત કિયા ગયા તો ફ઼રમાયા : "નબી અકરમ ﷺ કા અપની બેટીસે આપ رضي الله عنه કી શાદી કરના, મસ્જિદ મેં આપકા સુકૂનત ઈખ્તિયાર કરના, મસ્જિદ મેં વો ચીઝ ઉનકે લિએ હલાલ થી, કિસી ઔર કે લિએ હલાલ ન થી ઔર આપકો ખૈબર કે દિન અલમ કા મિલના. (મુસ્નદ અબી યઅલી.)

11. હઝરત અલી رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કિ ખૈબર કે રોઝ જબ નબી અકરમ ﷺ ને મુઝે અલમ અતા કિયા થા, ઉસ મૌકે પર આપને મેરે ચેહરે પર અપના દસ્ત-એ-મુબારક ફેરા થા ઔર મેરી આંખ મેં અપના લુઆબ-એ-દહન લગાયા થા. ઉસ રોઝ કે બાદ ન કભી મેરી આંખ મેં તકલીફ઼ હુઈ ન મુઝે કભી દર્દ હુઆ. (મુસ્નદ અહમદ, મુસ્નદ-અબી યઅલી)

12. હઝરત અલી رضي الله عنه જબ કૂફ઼ા તશરીફ઼ લે ગએ તો અરબ કા એક હકીમ આપકી ખ઼િદમત મેં હાઝિર હુઆ ઔર અર્ઝ કિયા : **"અલ્લાહ ﷻ કી કસમ અય અમીરૂલ મો'મિનીન رضي الله عنه ! આપને ખિલાફ઼ત કો બુલન્દી કા દરજા અતા કિયા હૈં. ખ઼િલાફ઼તને આપકો કોઈ બુલન્દી નહીં બખ઼્શી ઔર ખિલાફ઼ત યે મદારિજ તય કરને કે લિયે આપકી મોહતાજ થી."**

4. હઝરત અલી ﷺ કે પાકીઝા અહવાલ

જિનમેં આપકે ઈલ્મ, ઝુહદ, કરામત ઔર ક઼ઝા કા તઝ્કિરા હૈ.

1. હઝરત અલી ﷺ બયાન કરતે હૈં : "અલ્લાહ ﷻ કી ક઼સમ ! કુરઆન કી જો આયત ભી નાઝીલ હુઈ, મુઝે ઉસકે બારેમેં અચ્છી તરહ માલૂમ હૈં કિ ક્યૂં નાઝિલ હુઈ, કહાં નાઝિલ હુઈ ઔર કિસકે ખ઼િલાફ નાઝિલ હુઈ ? મુઝે મેરે રબને ફ઼હમ ઓ બસીરત સે મુઝય્યન દિલ ઔર ફ઼સાહત ઓ બલાગ઼ત સે આરાસ્તા ઝુબાન અતા ફરમાઈ હૈ." (ઈબ્ને સાદ)

2. હઝરત અબૂ તુફૈલ ﷺ સે રિવાયત હૈ કિ હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા : મુઝસે અલ્લાહ ﷻ કી કિતાબ કે મુતા'લ્લિક સવાલાત કરો, ક્યૂં કિ ઉસકી કોઈ આયત ઐસી નહીં હૈ જિસકે મુતા'લ્લિક મુઝે ઈલ્મ ન હો. ખ્વાહ વહ રાતમેં નાઝિલ હુઈ હો યા દિનમેં, મૈદાન મેં ઉતરી હો યા પહાડ પર. (ઈબ્ને સાદ વગ઼ૈરહ)

3. મુહમ્મદ બિન સીરીન ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ જબ નબી અકરમ ﷺ કા ઈન્તેકાલ (વફ઼ાત) હો ગયા તો હઝરત અલી ﷺ ને હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ કે હાથ પર બૈઅત કરને મેં તાખ઼ીર કી. હઝરત અબૂ બક્ર ﷺ ને આપસે મુલાક઼ાત કી ઔર કહા : "ક્યા આપકો મેરી ખ઼િલાફ઼ત નાપસંદ હૈ ?" યહ સુનકર હઝરત અલી ﷺ ને ફ઼રમાયા : "નહીં, યહ બાત નહીં, અલબત્તા મૈં ને યહ કસમ ખા રખી હૈ કિ નમાઝ કે સિવા ચાદર ઉસ વક઼્ત તક ન ઓઢૂં જબ તક કુરઆન મજીદ કો જમા ન કર દૂં". લોગોં કા ખયાલ હૈ કિ આપને જો નુસ્ખા તૈયાર કિયા થા ઉસમેં તંઝીલ કે મુતાબિક઼ તરતીબ ક઼ાયમ થી. મુહમ્મદ બિન સીરીન ﷺ કહતે હૈં, "અગર વહ નુસ્ખ઼ા હમારે હાથ આતા તો ઉસમેં ઈલ્મ કી બેશક઼ીમત બાતેં મિલતી." (ઈબ્ને-અબૂ-દાઉદ)

4. હઝરત અલી ﷺ કી રૌશન કરામાત મેં સે એક કરામત યહ હૈ : એક મરતબા નબી અકરમ ﷺ કા સર મુબારક આપકી ગોદમેં થા ઔર આં હઝરત ﷺ

પર વહી નાઝિલ હો રહી થી. વહી કા સિલસિલા ઉસ વક્ત ખ્ત્મ હુઆ જબ સૂરજ ગુરુબ હો ચુકા થા. હઝરત અલી ﷺ ને અસર કી નમાઝ અદા નહીં કી થી ઔર આપકી ખ઼ાતિર સૂરજ વાપસ લૌટ આયા થા. રસૂલલ્લાહને ﷺ ફરમાયા : "અય અલ્લાહ ﷻ! તેરી ઔર તેરે રસૂલ ﷺ કી ઈતાઅતમેં થે, ઈનકી ખ઼ાતિર સૂરજ કો વાપસ લૌટા દે, ચુનાન્ચે ગુરુબ હોને કે બાદ સૂરજ વાપસ લૌટ આયા થા.

→ **"હદીસ-એ-રદ્દૂલ શમ્સ" કો ઈમામ તહાવી ﷺ ને ઔર કાઝી અયાઝ ﷺ ને અપની કિતાબ "અશ શિફા" મેં સહીહ ક઼રાર દિયા હૈ, જબ કિ શૈખુલઈસ્લામ અબૂ ઝરઆ ﷺ ને ઈસ રિવાયત કો હસન કહા હૈ. બાઝ દૂસરે હઝરાતને ભી ઉનકી તાઈદ કી હૈ. ઈન લોગોંને મુત્તફિક઼ા તૌર પર ઉન હઝરાત કી તરદીદ કી હૈ જો ઈસ રિવાયત કો મૌઝૂઅ ક઼રાર દેતે હૈં.**

5. હઝરત અલી ﷺ કે હાથોં એક કરામત કા ઝહૂર ઈસ તરહ હુઆ કિ એક બાર કોઈ બાત બયાન ફરમાઈ. એક શખ્સને ઉસ બાત કો ઝૂઠલા દિયા. આપને ફરમાયા : "અગર ઝૂઠે હો તો મૈં તુમ્હારે બારે મેં બદ્દુઆ કરુંગા." ઉસને કહા, "આપને ઉસપર બદ્દુઆ ફરમા દી." ઉસ બદ્દુઆ કા અસર યહ હુઆ કિ અભી વહ અપની જગહસે હિલને ભી ન પાયા થા કિ ઉસકી બીનાઈ (આંખો કી રોશની) જાતી રહી.

6. ઈબ્નુલ મદાયની ﷺ ને એક જમાઅત સે યહ રિવાયત બયાન કી હૈ કિ હઝરત અલી ﷺ બૈતુલમાલમેં ઝાડું દે કર નમાઝ પઢ઼ા કરતે થે, તાકિ ઈસ બાતકા મુશાહિદા કિયા જા સકે કિ આપને બૈતુલમાલમેં મુસલમાનોં કા માલ બંદ નહીં રખા હૈં.

7. દો આદમિયોંને એક સાથ મિલકર ખાના ખાનેં કા ઈરાદા કિયા. એક કે પાસ પાંચ રોટિયાંથી, દૂસરે કે પાસ તીન થી, એક તીસરા શખ્સ ભી વહાં આ ગયા, દોનોંને ઉસે ભી ખાને મેં શરીક કર લિયા. સબ ને મિલકર બરાબર રોટિયાં ખાઈ તીસરે શખ્સને દોનોં કો આઠ (8) દિરહમ દિયે. જિસકી પાંચ

રોટિયાં થી, ઉસને ખુદ પાંચ દિરહમ લે લિએ ઔર બાકી તીન અપને સાથી કો દે દિયે જિસકી તીન રોટિયાં થીં, લેકિન તીન રોટી વાલે સાથીને ચાર દિરહમ કા મુતાલિબા કિયા, યહ દોનોં અપના મુઆમિલા હઝરત અલી ﷺ કે પાસ લે ગએ. આપને મુઆમિલે કી તફસીલ સુનકર ફરમાયા : ''તુમ દોનોંને એક મામૂલી બાત પર ઝગડ઼ા કર રખા હે. આપને તીન રોટી વાલે સે કહા કિ જિસ બાત પર તેરા સાથી રાઝી હે વહી તીન દિરહમ લે લો, વો તુમ્હારે હક઼મે બેહતર હૈં'', ઉસને કહા : ''મૈં તો સિર્ફ દલીલ પર મુતમઈન હૂંગા'' હઝરત અલી ﷺ ને ફરમાયા : ''અગર દલીલ ચાહતે હો તો સુનો, તુમ્હારે હિસ્સે મેં સિર્ફ એક દિરહમ આતા હૈં''. ઉસ શખ્સને કહા, ''યહ કૈસે ?'', આપ ﷺ ને ફરમાયા : ''તીન આદમિયોં ને આઠ રોટિયાં ખાઈ હે. તુમમેં સે કિસીને ઝિયાદા રોટિયાં નહી ખાઈ બલ્કિ બરાબર ખાઈ હૈં, આઠ રોટિયાં કે ચૌબીસ (24) ટૂકડે કિએ જાતે હૈં. હર એક આદમીને આઠ ટૂકડે ખાએ. તીન રોટી વાલે કી રોટિયો કે નૌ (૭) ટૂકડે હુએ. ઉસને આઠ ટૂકડે ખુદ ખાએ ઔર ઉસકા સિર્ફ એક ટુકડા બાકી રહા. પાંચ રોટી વાલે કે પન્દ્રહ (15) ટૂકડે હુએ. ઉસને આઠ ટુકડે ખુદ ખાએ ઔર ઉસકે સાત ટુકડે બચે રહે. યે સાત ટુકડે ઉસકે ખાને સે ઝિયાદા હે. ઉસ શખ્સકો સાત દિરહમ લેના ચાહિએ ઔર તીન રોટીવાલે કા સિર્ફ એક ટુકડા બચા હે ઉસે સિર્ફ એક દિરહમ લેના ચાહિએ.''

5. સૈય્યદના અલી عليه السلام કે
હકીમાના અક઼વાલ વ ઈરશાદાત

(1)

الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا.

"લોગ ગ઼ફ઼લતકી નીંદ સો રહે હૈં, જબ જિસ્મ ઓ જાનકા રિશ્તા ટૂટ જાએગા તબ બેદાર હોંગે."

(2)

الناس بزمانهم أشبه منهم بآبائهم.

"લોગ ઝમાને કે રંગ મેં ખુદ કો રંગ લેતે હૈં જબ કિ ઉનમેં સિર્ફ઼ વહી લોગ બેહતર હૈં જો અપને આબા ઓ અજદાદસે મુશાબિહત રખતે હો."

(3)

لو كشف الغطاما ازددت يقينا.

"અગર પરદા-એ-ગૈબ઼ ભી ઉઠા દિયા જાએ તો મેરે યક઼ીન મેં કોઈ ઈઝાફ઼ા નહીં હોગા."

(4)

ما هلك امرؤ عرف قدره.

"આપની હૈસિયત વ હક઼ીક઼ત સે આશના કભી હલાક નહીં હોગા."

(5)

قيمة كل امرئ ما يحسنه.

"હર શખ઼્સ કી ક઼ીમત કા અંદાઝા ઉસકી પસંદ સે લગાયા જા સકતા હૈ."

(6)

من عرف نفسه فقد عرف ربه.

"જિસને અપને નફ઼સ કો પહચાન લિયા ઉસને અપને રબકો પહચાન લિયા."

(7)

المرء مخبوء تحت لسانه.

"ઈન્સાન અપની ઝુબાન કે નીચે પોશીદા હૈ."

(8)

من عذب لسانه كثر اخوانه.

"જિસકી ઝુબાનમેં મીઠાસ હોગી ઉસકે દોસ્તોં કા હલ્કા વસીઅ હોગા."

(9)

بالبر يستعبد الحر.

"નેકી કે કામોંસે ગુનાહો કી હરારત ઔર સાઝિશકો કાબૂમેં રખા જા સકતા હૈ."

(10)

بشر مال البخيل بحادث أو وارث.

"બખીલ કી દૌલત કો કિસી હાદસે સે દો-ચાર હોને યા કિસી વારિસ કે કાબિઝ હો જાને કી બશારત સુના દો."

(11)

لا تنظر الذى قال وانظر إلى ما قال.

"યહ ન દેખો કિ કિસને કહા બલ્કિ યહ દેખો કિ ક્યા કહા."

(12)

الجزع عند البلاء تمام المحنة.

"મુસીબત કે વક્ત વાવેલા કરના અમલ કો રાયગાં કરતા હૈ"

(13)

لا ظفر مع البغى.

"બગાવત ફતહમંદી નહીં હૈ."

(14)

لا ثناء مع الكبر.

"તકબ્બુર કે હોતે હુએ કોઈ તારીફ નહીં."

(15)

لا صحة مع النهم و التخم.

"બદહઝમીકે સાથ સેહત ક઼ાયમ નહીં હો સકતી."

(16)

لاشرف مع سوء الادب.

"બેઅદબી સે બુઝૂર્ગી નહીં મિલ સકતી."

(17)

لا راحة مع الحسد.

"હસદ કે હોતે હુએ આરામ નહીં મિલ સકતા."

(18)

لاسيادة مع الانتقام.

"બદલા લેને સે સરદારી નહીં મિલ સકતી."

(19)

لاصواب مع ترک المشورة.

"મશવરા છોડ઼ કર દુરસ્તગી નહીં પાઈ જા સકતી."

(20)

لا مروءة لكذوب.

"છોટે કે અંદર મુરવ્વત નહીં હોતી."

(21)

لا كرم أعز من التقى.

"પરહેઝગારી સે બુઝૂર્ગ કોઈ ચીઝ નહીં."

(22)

لا شفيع انجح من التوبة.

"તૌબા સે ઝિયાદા કામયાબ કોઈ સિફારિશ નહીં"

(23)

لا لباس اجمل من العافية.

"સેહત સે બઢ઼કર કોઈ ખૂબસૂરત લિબાસ નહીં."

(24)

لا داء أعياء من الجهل.

"જહાલતસે ઝ઼િયાદા લાઈલાજ કોઈ બીમારી નહીં."

(25)

المرء عدو ما جهله.

"આદમી જિસ ચીઝ઼ કો નહીં જાનતા ઉસકા દુશ્મન હોતા હૈ."

(26)

رحم الله امرأ عرف قدره و لم يتعد طوره.

"અલ્લાહ ઉસ શખ્સ પર રહમ ફરમાએ જિસને અપની હક઼ીક઼ત સે આશના હો કર ભી અપને તર્ઝ-એ-અમલ કો ઠીક ન કિયા."

(27)

اعادة الاعتذار تذكر بالذنب.

"બાર બાર માઝરત કરનેસે ગુનાહ કી યાદ તાઝા હોતી હૈં"

(28)

النصح بين الملأ تقريع.

"આમ મજમે મેં નસીહત કરના એબ લગાના હૈ."

(29)

نعمة الجاهل كروضة على مزبلة.

"જાહિલ કી નેકી ધૂરે પર ફૂલોકી ક્યારી કી તરહ હૈ."

(30)

الحكمة ضالة المومن.

"હિકમત મોમિન કી મતા-એ-ગુમગશ્તા હૈ."

(31)

البخل جامع لمساوئ العيوب.

"કંજૂસી તમામ બુરાઈયોં કી મુહીત હૈ."

(32)

اذا حلت المقادير ضلت التدابير.

"જબ તક઼દીર કી કારફ઼રમાઈ હોતી હૈ તદબીર બેકાર હો જાતી હૈ."

(33)

الحاسد مغتاظ على من لا ذنب له.

"હાસિદ ઉસ શખ્સ પર નારાઝ હોતા હૈ જિસકા કોઈ કુ઼સૂર નહીં હોતા."

(34)

كفى بالذنب شفيعا للمذنب.

"ગુનાહ કા મુરતકબ હોને કે લિએ સિર્ફ઼ યે કાફ઼ી હૈ કિ કિસી ગુનાહગાર કિ સિફ઼ારિશ કી જાએ."

(35)

السعيد من وعظ بغيره.

''નેકબખ્ત વહ હૈ જો દૂસરો સે નસીહત હાસિલ કરે.''

(36)

الاحسان يقطع اللسان.

''અહસાન ઝુબાન કો બંદ કર દેતી હૈ.''

(37)

افقر الفقر الحمق.

''બદતરીન મોહતાજગી હિમાક઼ત હૈ.''

(38)

اغنى الغنى العقل.

''સબસે બડ઼ી માલદારી અક઼લમંદી હૈ.''

(39)

الطامع فى وثاق الذل.

''લાલચી ઈન્સાન ઝિલ્લત કી રસ્સીમેં બંધા હુઆ હોતા હૈ.''

(40)

احذروا نفار النعم فما شارد بمردود.

''નેઅમતોં કે ભાગ જાને સે બચો ઔર હર ભાગી હુઈ ચીઝ મરદૂદ નહીં હોતી.''

(41)

أكثر مصارع العقول تحت بروق الاطماع.

''આમતૌર પર અક઼લો કી શિકસ્ત કી વજહ લાલચ કી ચમક હોતી હૈં.''

(42)

إذا وصلت اليكم النعم فلا تنفروا اقصاها بقلة الشكر.

"જબ તુમ્હેં નેઅમત મિલ જાએ તો શુક્ર કી કમી કી વજહ સે ઉસે દૂર ન ભગાઓ."

(43)

اذا قدرت على عدوک فاجعل العفو عنه شكر القدرة عليه

"જબ તુમ દુશ્મન પર કાબૂ પા જાઓ તો મુઆફ કરનેકો કાબૂ પાને કા શુક્રિયા કરાર દો"

(44)

ما أضمر احد شيئا إلا ظهر من فلتات لسانه وعلى صفحات وجهه.

"જો શખ્સ અપને દિલમેં કોઈ ચીઝ પોશીદા રખતા હૈ વહ ઉસકી ઝુબાન કી લગ્ઝિશ ઔર ચેહરે કી રંગત સે ઝાહિર હો જાતી હૈ."

(45)

البخيل يستعجل الفقر و يعيش فى الدنيا عيش الفقراء ويحاسب فى الآخرة حساب الاغنياء.

"બખીલ(કંજૂસ) ફક્ર-ઓ-મોહતાજગી કી ઉજલત મચાએ હુએ હૈ હાલાકિ વહ દુનિયામેં ફકીરો જૈસી જિંદગી ગુઝારતા હૈ જબ કિ આખિરતમેં ઉસસે માલદારો જૈસા હિસાબ લિયા જાએગા."

(46)

لسان العاقل وراء قلبه و قلب الاحمق وراء لسانه.

"અકલમંદ કી ઝુબાન ઉસકે દિલ કે પીછે હોતી હૈ, જબ કિ અહમક કા દિલ ઉસકી ઝુબાન કે પીછે હોતા હૈ."

(47)

العلم خير من المال.

"ઈલ્મ દૌલત સે બેહતર હૈ."

(48)

العلم يحرسک وانت تحرس المال.

"ઈલ્મ તુમ્હારી હિફ઼ાઝ઼ત કરતા હૈ જબ કિ દૌલત કી હિફ઼ાઝ઼ત તુમ કરતે હો."

(49)

العلم حاكم و المال محكوم عليه.

"ઈલ્મ હુકૂમત કરતા હૈ જબકિ દૌલત પર હુકૂમત કી જાતી હૈ."

(50)

أقل الناس قيمة أقلهم علما.

"સબસે કમક઼ીમત ઈન્સાન વહ હૈ જિસમેં ઈલ્મ કમ હો."

(51)

الصبر من الايمان بمنزلة الرأس من الجسد.

"ઈમાન કે લિએ સબ્ર કી વહી અહમિયત હૈ જો જિસ્મ કે લિએ સર કી હૈ."

(52)

لا خير فی عبادة لا علم فيها و لا خير فی علم لا فهم معه

ولا قراءة لا تدبر فيها.

"ઈલ્મ કે બગ઼ૈર ઈબાદતમેં કોઈ રુહાનિયત નહીં, ફ઼હમ કે બગૈર ઈલ્મ મેં કોઈ અફ઼ાદિયત નહીં ઔર તદબ્બુર કે બગ઼ૈર તિલાવત-એ-કુરઆન-એ-પાકમેં કોઈ બરકત નહીં."

(53)

من أراد أن ينصف الناس من نفسه فليحب لهم ما يحب

لنفسه.

''જો શખ્સ લોગોં સે અદલ્-ઓ-ઈન્સાફ કા મુઆમલા કરના ચાહતા હો ઉસે ચાહિએ કિ ઉનકે લિએ વહી પસંદ કરે જો ખુદ અપને લિએ પસંદ કરતા હૈં.''

(54)

سبع من الشيطان شدة الغضب وشدة العطاس وشدة

التثاؤب والقيئ والرعاف والنجوى والنوم عند الذكر.

''સાત ચીઝે શૈતાન કી તરફસે હોતી હૈં : ઝિયાદા ગુસ્સા, ઝિયાદા પ્યાસ, બાર બાર જમ્હાઈ(બગાસા), કૈ (Vomiting), નકસીર(છીંક) (Hemorrhage), કાનાફૂસી ઔર ઝિક્ર-એ-ઈલાહી કે વક્ત સોના.

(55)

التوفيق خير قائد وحسن الخلق خير قرين والعقل خير

صاحب والأدب خير ميراث ولا وحشة أشد من العجب

''તૌફીક઼ અચ્છા રહનુમા હૈ, હુસ્ન-એ-અખ્લાક બેહતરીન સાથી હૈ, અક઼લ અચ્છા સાથી હૈ. અદબ અચ્છી મીરાસ હૈ ઔર ખુદપસન્દી સે બઢ઼કર કોઈ વહશત નહીં.''

6. હઝરત અલી عليه السلام કે
ચંદ મઝીદ ફ઼ઝાઈલ ઔર શહાદત કા તઝિકરા

→ ગુઝિશ્તા સફ઼હાતમેં હઝરત અલી رضي الله عنه કી ફઝીલત સે મુતા'લ્લિક઼ ચાલીસ અહાદીસ કા તઝિકરા કિયા ગયા હૈ. આપકે ઈલ્મ-ઓ-ફઝલ, ઝહદ-ઓ-તક઼વા, ખ઼શીયત-ઓ-ઈનાયત, ઉલૂલ અઝમી ઔર બુલન્દ હિમ્મતી કે ઈતને વાક઼િયાત કુતુબ સીર-ઓ-તરાજિમમેં મૌજૂદ હૈં કિ ઈસ મુખ઼્તસર કિતાબમેં ઉનકા ઝિકર તો કુજા, ઉનકી તરફ ઈશારા ભી નહીં કિયા જા સકતા હૈં. હુસૂલ-એ-બરકત ઔર સવાબકી ખ઼ાતિર ચંદ ફઝાઈલ કા તઝિકરા મઝીદ કિયા જા રહા હૈ, ઈસકે બાદ આખ઼િર મેં આપકી શહાદત કા બયાન આએગા.

✯ ફ઼ઝાઈલ-એ-અલી عليه السلام :

1. હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કિ જબ મક્કા ફતહ હો ગયા તો રસૂલ-એ-અકરમ صلى الله عليه وآله وسلم તાયફ કી તરફ તશરીફ લે ગએ. આપ صلى الله عليه وآله وسلم ને તાયફ કા મુહાસિરા સત્રહ (17) યા ઉન્નીસ (19) રાતોં તક જારી રખા. ઈસકે બાદ આપને ખુત્બા દેતે હુએ ઈરશાદ ફરમાયા : "મૈં તુમ લોગોં કો અપની ઈતરત કે બારે મેં વસીયત કરતા હૂં. તુમ્હારી ઔર મેરી વાદાગાહ હૌઝ-એ-કૌસર હૈ. ક઼સમ હૈ ઉસ ઝાત કી જિસકે ક઼બ્ઝે મેં મેરી જાન હૈ, તુમ નમાઝ ઝરૂર કાયમ કરના ઔર ઝકાત ઝરૂર અદા કરના વરના **મૈં તુમ્હારે પાસ એક ઐસા આદમી રવાના કરુંગા જો મુઝસે હોગા યા મેરે નફ઼્સ કી માનિન્દ હોગા. વહ તુમ્હારી ગરદને ઉડ઼ા દેગા." ઈસકે બાદ આપને હઝરત અલી رضي الله عنه કા હાથ પકડ઼ કર ફરમાયા : "વહ શખ઼્સ યહ હૈ."**
2. હઝરત અબૂ સઈદ ખુદરી رضي الله عنه બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલલ્લાહ صلى الله عليه وآله وسلم અપને મર્ઝ-ઉલ-મૌતમેં એક દિન બહાર નિકલે ઔર ફરમાયા : "અય લોગોં ! અનક઼રીબ મૈં જલ્દી ઈસ દુનિયા સે રુખ્સત હો જાઉગા મૈં ને તુમ્હારે સામને વહ બાત પેશ કર દી હૈ જિસકે બારે મેં તુમ્હેં ઉઝ્ર ઔર માઝેરત કી કોઈ ગુન્જાઈશ નહીં હૈ. તુમ્હે યક઼ીન હોના ચાહિયે કિ મૈં તુમ મેં દો ચીઝેં છોડનેવાલા હૂં, અલ્લાહ عز وجل કી

કિતાબ ઔર અપની ઈતરત જો મેરે અહલ-એ-બૈત હૈ.'' ઈસકે બાદ આપ ને હઝરત અલી કા હાથ પકડ઼કર ફરમાયા : ''અલી કુરઆન કે સાથ હૈં ઔર કુરઆન અલી કે સાથ હૈ, યે લોગ ઉસ વક઼્ત તક જુદા ન હોંગે જબ તક મેરે પાસ હૌઝ-એ-કૌસર પર વારિદ ન હોં. મૈં ઈન દોનોં કે બારેમેં તુમસે સવાલ કરુંગા કિ તુમ લોગોંને ઈન કે મુતા'લ્લિક઼ ક્યા રવૈયા ઈખ઼્તિયાર કિયા.''

3. હઝરત અલી બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલલ્લાહ ને મુઝે નીંદ કી હાલતમેં પાયા. અપને પૈર સે ઠોકર લગાકર ફરમાયા : ''ઉઠો અલ્લાહ કી ક઼સમ મૈં ઈસ બાત પર બહુત રાઝી હૂં કિ તુમ મેરે ભાઈ હો ઔર મેરે ફરઝન્દોં કે બાપ હો, તુમ મેરી સુન્નત પર જિહાદ કરોગે, જો શખ્સ મેરે અહદ પર મર ગયા વહ જન્નત કે ખ઼ઝાનોં મેં હોગા ઔર જો શખ્સ તુમ્હારે અહદ પર મર ગયા ઉસ કા અંજામ બખ઼ૈર હુઆ. જો શખ્સ તેરી મૌત કે બાદ તેરી મુહબ્બત પર ક઼ાયમ રહકર મર ગયા, અલ્લાહ ઉસકા ખ઼ાત્મા અમન ઓ ઈમાન સે કરેગા ઔર યહ સિલસિલા ઉસ વક઼્ત તક જારી રહેગા જબ તક સૂરજ તુલૂઅ ઔર ગુરુબ હોતા રહેગા.''

4. હઝરત અલી ને ઉન હઝરાત સે ફરમાયા જિનકો હઝરત ઉમર બિન ખત્તાબ ને શૂરા કા મેમ્બર મુન્તખ઼બ કિયા થા : એક તવીલ ગુફ્તગૂ કે બાદ ઉન્હોં ને કહા : ''મૈં તુમ્હેં અલ્લાહ કી ક઼સમ દે કર દરિયાફ્ત કરતા હૂં, ક્યા તુમમેં કોઈ ઐસા શખ્સ હૈ જિસકે મુતા'લ્લિક઼ રસૂલ-એ-અકરમ ને મેરે સિવા યહ ફરમાયા હો કિ તુમ ક઼યામત કે રોઝ જન્નત ઔર દોઝખ઼ કે તક઼સીમ કરનેવાલે હો ?'' ઉન્હોંને જવાબ દિયા ''નહીં'' (દારકતની)

5. હઝરત આયશા બયાન કરતી હૈં કિ ''ઔરતોં મેં નબી-એ-અકરમ કો સબસે ઝિયાદા મહબૂબ ફાતિમા થી ઔર મર્દો મેં સબસે ઝિયાદા મહબૂબ ઉનકે શૌહર યા'ની હઝરત અલી થે.'' (તિર્મિઝી)

6. એક બાર હઝરત અલી કો દૂર સે આતા દેખકર પ્યારે નબી ને ફરમાયા : ''અરબ કે સરદાર આ રહે હૈં.'' સૈય્યદના આયશા ને અર્ઝ કિયા : ''ક્યા આપ અરબ કે સરદાર નહીં હૈ ?'' ફરમાયા : ''મૈં આલમીન કા સરદાર હૂં ઔર અલી અરબ કે સરદાર હૈં.''

7. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ ને ફરમાયા : "મૈં તમામ ઔલાદ-એ-આદમ કા સરદાર હૂં ઔર અલી ﷺ અરબ કે સરદાર હૈં."

8. હઝરત અલી ﷺ કી એક ઝિરહ સિફ્ફીન કી લડાઈ કે મૌકેં પર ગાયબ હો ગઈ થી. આપને વહ ઝિરહ એક યહૂદી કે પાસ દેખી, ઉસકે ખિલાફ મુકદમા દાયર કિયા. આપ યહૂદી કો લેકર કાઝી શરીહ કે પાસ ગએ. આપ કાઝી શરીહ કે પહલૂ મેં બૈઠ ગએ ઔર ફરમાયા : "અગર મેરા મુખાલિફ યહૂદી ન હોતા તો મૈં મજલિસ મેં ઈસ કે સાથ બૈઠતા, મૈંને રસૂલ-એ-અકરમ ﷺ કો ફરમાતે સુના હૈ કિ ઝિમ્મી કે સાથ ન બૈઠો. "આપ ﷺ ને ઝિરહ કા દાવા કિયા, ઝિમ્મીને ઈન્કાર કિયા. કાઝી શરીહને હઝરત અલી ﷺ સે ગવાહ તલબ કિએ. આપને ગવાહી કે લિએ કમ્બર ﷺ ઔર હઝરત હસન ﷺ કો પેશ કિયા. કાઝી શરીહને કહા, "બેટે કી ગવાહી બાપ કે હકમેં જાયઝ નહીં હૈ.", યહૂદીને કહા કિ "અમીરૂલ મોમિનીન ﷺ, મુઝે અપને કાઝી કે પાસ ફૈસલે કિ ખાતિર લે ગએ હૈં ઔર આપકે કાઝી ને આપકે ખિલાફ ફૈસલા કિયા હૈ. મૈં ગવાહી દેતા હૂં કિ અલ્લાહ ﷻ કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં ઔર મૈં ગવાહી દેતા હૂં મુહમ્મદ ﷺ અલ્લાહ ﷻ કે રસૂલ હૈ. અય અમીરૂલ મોમિનીન ﷺ! યહ ઝિરહ આપકી હૈં."

9. હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ﷺ બયાન કરતે હૈં કિ હઝરત અલી ﷺ કે પાસ ચાર દિરહમ થે. આપને એક દીરહમ દિન કો, દૂસરા દિરહમ રાત કો તીસરા દિરહમ છૂપા કર ઔર ચૌથા દિરહમ અલલ ઐલાન રાહ-એ-ખુદામેં સદકા કર દિયા, હાલા કિ ઈન ચારો દિરહમોં કે અલાવા આપકે પાસ કુછ નહીં થા. અલ્લાહ ﷻ ને ઉસ પર યહ આયત નાઝિલ ફરમાઈ.

الذين ينفقون اموالهم بالليل والنهار سراً وعلانية فلهم أجرهم عند ربهم ولا خوف عليهم ولاهم يحزنون.

(واقدی)

10. જબ હઝરત અલી رضي الله عنه કો માલૂમ હુઆ કિ હઝરત અમીર મુઆવિયા رضي الله عنه શામ કી હુકૂમત પર ફખ્ર કા ઈઝહાર કરતે હૈં તો આપને અપને ગુલામ કો બુલા કર કહા કિ લિખો ઔર ફિર યે અશઆર ઈરશાદ ફરમાએ.

محمد النبی أخی وصهری　　وحمزة سید الشهداء عمی

→ "નબી અકરમ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ મેરે ભાઈ ઔર મેરે ખુસર હૈં ઔર સૈય્યદુશ્શુહદા હઝરત હમ્ઝા رضي الله عنه ચચા હૈં."

وجعفر الذی یضحی ویمسی　　یطیر مع الملائکة ابن امی

→ "વહ જાફર رضي الله عنه જો સુબહ-ઓ-શામ ફરિશ્તો કે સાથ ઉડ઼તે રહતે હૈં, મેરી માં કે ફરઝન્દ હૈ."

وبنت محمد سکنی وعرسی　　منوط لحمها بدمی ولحمی

→ હઝરત મુહમ્મદ ﷺ કી સાહિબઝાદી મેરી અહલ-એ-ખાના ઔર બીવી હૈ, ઉનકા ગોશ્ત મેરે ગોશ્ત ઔર ખૂનમેં પૈવસ્ત હૈ."

وسبطا أحمد ولدای منها　　فأیکم لـه سهم کسهمی

→ "મેરે દોનોં બેટે હઝરત હસન رضي الله عنه ઔર હઝરત હુસૈન رضي الله عنه જો નવાસા-એ-રસૂલ ﷺ હૈં ઉન્હીં કે બતન સે હૈં. તુમમેં સે કિસકો મેરી જૈસી સઆદત હાસિલ હૈં."

سبقتکم إلی الاسلام طرا　　غلاما ما بلغت أوان حلمی

→ "મૈં દાયરા-એ-ઈસ્લામ મેં ઉસ વક઼્ત દાખિલ હુઆ જબ કિ એક તિફ્લ-એ-માસૂમ થા, સિન-એ-રશ્દમેં શામિલ નહીં હુઆ થા."

واوجب بالولاية لی علیکم   رسول الله یوم غدیر خم

→ ''રસૂલલ્લાહ ﷺ ને ગ઼દીર ખુમ કે મકામ પર મેરી વિલાયત તુમ્હારે ઉપર વાજિબ કર દી.''

فویل ثم ویل ثم ویل   من یلقی الاله غدا بظلمی

→ **"હલાકત હૈ ફિર હલાકત હૈ ઔર હલાકત હૈ ઉસ શખ્સ કે લિએ જો કલ અલ્લાહ ﷻ સે ઈસ હાલમેં મિલેગા કિ મુઝ પર ઝુલ્મ કર રખા હોગા."**

→ **ઈમામ બૈહકી رحمه الله ને કહા : "હર મોમિન પર વાજિબ હૈ કિ ઈન અશઆર કો યાદ કરે, તાકિ ઉસકો હઝરત અલી رضي الله عنه કી વહ બરતરી માલૂમ હો જો આપકો ઈસ્લામમેં હાસિલ હૈં."**

→ હઝરત અલી رضي الله عنه કે મનાકિબ ઔર ફઝાઈલ ઈસ કદર ઝિયાદા હૈં કિ ઉનકા શુમાર નહીં કિયા જા સકતા.

→ એક મરતબા હઝરત અલી رضي الله عنه સે આયત

آيت رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللّٰهَ عَلَيْهِ مِنْهُمْ مَنْ قَضٰى نَحْبَهٗ وَمِنْهُمْ مَنْ يَّنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوْا تَبْدِيْلًا۝

કે મુતા'લ્લિક઼ દરિયાફ઼ત કિયા ગયા. આપ رضي الله عنه ઉસ વક઼્ત કૂફ઼ા કી મસ્જિદ મેં તશરીફ઼ ફ઼રમા થે. ફ઼રમાયા: "અય અલ્લાહ ﷻ ! મુઝે બખ્શ દે યહ આયત મેરે બાપ, મેરે ચચા હમઝા ઔર મેરે ઈબ્ને અમ્મ ઉબૈદા બિન હારિસ બિન અબ્દુલમુત્તલિબ رضي الله عنهم કે બારેમેં નાઝિલ હુઈ હૈં. ઉબૈદા رضي الله عنه જંગ-એ-બદ્રમેં શહાદત પા કર દુનિયા સે રુખ઼સત હો ગએ ઔર હમઝા رضي الله عنه જંગ-એ-ઉહદ મેં શહાદત પા કર દુનિયા સે રૂખ઼સત હો ગએ, એક મૈં હી બાક઼ી હૂં જો ઈસ ઉમ્મત કે બદબખ઼્ત તરીન આદમી કા ઈન્તઝાર કર રહા હૂં, જો ઈસકો ઈસસે ખ઼િઝાબ આલૂદ કરેગા." હઝરત ને અપને હાથ સે અપની રેશ મુબારક ઔર અપને સર કી તરફ઼ ઈશારા કિયા, હઝરત અલી رضي الله عنه ને ફ઼રમાયા : "યહ બાત મુઝે મેરે મહબૂબ અબુલ ક઼ાસિમ ﷺ ને બતાઈ થી."

→ હઝરત અલી رضي الله عنه એક રાત ઈમામ હસન رضي الله عنه એક રાત ઈમામ હુસૈન رضي الله عنه ઔર એક રાત અબ્દુલ્લાહ બિન જાફ઼ર رضي الله عنه કે યહાં રોઝા ઈફ઼્તાર ફ઼રમાયા કરતે થે ઔર તીન લુક઼્મોં સે ઝિયાદા તનાવુલ નહીં ફ઼રમાતે થે, ઔર કહા કરતે થે કિ મૈં ઈસ બાત કો ઝિયાદા પસંદ કરતા હૂં કિ અલ્લાહ ﷻ સે ગુરસિના શિકમ હો કર મુલાકાત કરું. જિસ રાત કી સુબહ કો આપકો ક઼ત્લ કિયા ગયા થા, આપ ઉસ રાત અકસર બાહર તશરીફ઼ લે જાતે થે ઔર આસમાન કી તરફ઼ નઝર ઉઠાકર દેખતે થે ઔર ફ઼રમાતે થે "અલ્લાહ ﷻ કી કસમ ! મૈં ને કભી ઝૂઠ નહીં બોલા ઔર ન કભી મેરી કોઈ બાત ઝૂઠી સાબિત હુઈ.

યહ રાત તો વહી હૈ જિસકા મુઝસે વાદા કિયા ગયા થા.'' શબ-એ-જુમ્આ, 17 રમઝાનુલ મુબારક, 40 હિજરી કી રાત કો હઝરત અલી رضي الله عنه સહર કે વક્ત બેદાર હુએ ઔર અપને ફરઝન્દ ઈમામ હસન رضي الله عنه સે ફરમાયા : આજ રાત ખ્વાબમેં મૈં ને રસૂલલ્લાહ ﷺ કો દેખા હૈ. ખ્વાબ મેં અર્ઝ કિયા : યા રસૂલલ્લાહ ﷺ ! જો તકાલીફ મૈં ને ઈસ ઉમ્મતસે ઉઠાઈ હૈં, ઉનકી આપસે શિકાયત કરતા હૂં'' આપ ﷺ ને ફરમાયા : ''ઉનકે ખિલાફ બદ્દુઆ કીજિયે.'' મૈં ને કહા ''અય અલ્લાહ ﷻ ! મુઝે ઉન લોગોં કે બદલે અચ્છે લોગ અતા કર ઔર ઉનકો મેરી જગહ પર કોઈ બુરા આદમી અતા ફરમા.'' ઈસકે બાદ આપ رضي الله عنه નમાઝ કે લિએ તશરીફ લે ગએ. આપકી ખિદમત મેં બતખે (બતક) બઢી, વે આપકો દેખકર ચીખે માર રહી થી. આપને ઉનકો હટાયા ઔર ફરમાયા :''ઉનકો અપને હાલ પર રહને દો, યે નૌહાગર હૈ.'' મસ્જિદ મેં તશરીફ લાએ, લોગોં સે ફરમાયા : ''નમાઝ ! નમાઝ ! નમાઝ !'' ઈતને મેં ઈબ્ને મુલજિમને આપ رضي الله عنه પર તલવાર કા વાર કિયા, જો આપકી પેશાની મુબારક સે સર કે અગલે હિસ્સે તક લગા. આપ 19 રમઝાન, 40 હિજરી કી રાત કો ઈન્તેકાલ ફરમા ગએ. આપ رضي الله عنه કો ઈમામ હસન رضي الله عنه ને ગુસ્લ દિયા. ઈમામ હુસૈન رضي الله عنه, અબ્દુલ્લાહ બિન જાફર رضي الله عنه ઔર મુહમ્મદ બિન હનફિયા رضي الله عنه પાની ડાલ રહે થે. આપકો તીન કપડોં મેં કફન દિયા ગયા, જિનમેં કમીસ નહીં થી. ઈમામ હસન رضي الله عنه ને સાત તકબીરો કે સાથ આપ પર નમાઝ-એ-જનાઝા પઢી. રાત કે વક્ત દફન કરકે આપકી કબ્ર-એ-મુબારક કો પોશીદા રખા ગયા તા'કિ આપકે દુશ્મન આપકી કબ્ર કો ખોદ ન સકે.

→ હઝરત અલી رضي الله عنه કો જબ તલવાર કા ઝખ્મ લગા તો આપને હઝરત હસન رضي الله عنه ઔર હઝરત હુસૈન رضي الله عنه કો વસીયત ફરમાઈ, ફરમાયા : ''મૈં તુમ્હે અલ્લાહ ﷻ કે તક્વા કી વસીયત કરતા હૂં, દુનિયા મેં બગાવત ન કરના, અગરચે દુનિયા તુમ્હારે ખિલાફ બગાવત કરે. અગર દુનિયા કી કોઈ ચીઝ તુમ્હારે હાથ સે ચલી જાએ તો ઉસ પર ગીરિયા ન કરના. હક બાત કરના, યતીમ પર રહમ કરના, કમઝોર કી મદદ કરના, આખિરત કે લિએ સામાન તૈયાર કરના, ઝાલિમ કા દુશ્મન બનના ઔર મઝલૂમ કી ઈમદાદ કરના, અલ્લાહ ﷻ કી

રઝાજૂઈ કે લિએ કામ કરના, અલ્લાહ ﷻ કે બારે મેં મલામત કરનેવાલે કી મલામત કી પરવાહ ન કરના.''

→ ઈસકે બાદ આપને અપને ફ઼રઝન્દ મુહમ્મદ બિન હનફ઼િયા ﷺ કી તરફ દેખા ઔર ઉનસે ફ઼રમાયા : ''ક્યા તુમને વહ બાત યાદ કરલી હૈ જિસકી મૈં ને તુમ્હારે ભાઈયોં કી વસીયત કી હૈં.'' અર્ઝ કિયા : ''હાં'' ફ઼રમાયા ''તુમ્હેં ભી ઐસી વસીયત કરતા હૂં ઉન દોનોં કા તુમ પર બડ઼ા હક઼ હૈ, ઈન કે બગ઼ૈર કિસી ઔર અમ્ર પર ક઼ાયમ ન હો જાના.''

→ ઈસકે બાદ હસ્નૈન ﷺ સે ફ઼રમાયા : ''મૈં તુમ દોનોં કો ઈનકે બારે મેં વસીયત કરતા હૂં યે તુમ્હારે ભાઈ હૈં ઔર ઈસ બાત કા તુમ્હેં ઈલ્મ હૈ કિ તુમ્હારે બાપ ઈનકો અઝીઝ રખતે હૈં.'' ઈસ કે બાદ આપકી ઝુબાન-એ-મુબારક સે ''લા ઈલાહા ઈલ્લલ્લાહ'' કે અલાવા કુછ ન નિકલા ઔર આપ ﷺ ઈન્તકાલ (વિસાલ) ફ઼રમા ગએ.

کلامِ علی کرّم اللہ وجہہٗ

یاحملة القرآن! إعملوا به فإن العالم من

عمل بما عمل و وافق عمله عمله و سيكون

أقوام يحملون العلم لا يجاوز تراقيهم تخالف

سريرتهم علا نيتهم و يخالف عملهم عملهم

يجلسون حلق فيباهى بعضهم بعضا حتى إن الرجل

يغضب علي جليسه ألى غيره و يدعه.

أولئک لا تصعد أعمالهم فى مجالهم تلک إلى

الله، ولا يخافن أحد منكم إلا ذنبه ولا يرجوا

إلاربه ولا يستحى من لا يعلم أن يتعلم

ولا يستحى من يعلم إذا سئل عما

لا يعلم أن يقول: الله أعلم.

IMAM JAFAR SADIQ FOUNDATION
(Ahl-e-Sunnah)

Founder & Chairman :

Dr. Shahezadhusain Yasinmiya Kazi

Mugalwada, Kasba, Modasa, Arvalli-383315 (Gujarat)

Mo. 85110 21786